

โดย นางพรรณฉวี วรรณวิจิตร

กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีภาษีอากร

๕ ความสำคัญ

ของ

การวางแผนภาษีที่ถูกต้อง

คนทั่วไปเมื่อได้ยินคำว่า **วางแผนภาษี** มักจะเข้าใจว่าเป็นการวางแผนเพื่อไม่ให้ต้องมีการเสียภาษี จนคำนึกมองไปในแง่ร้ายมากกว่าแง่ดี แต่แท้จริงแล้ว การวางแผนภาษีที่ดี ที่ถูกต้อง เป็นการกระทำที่เป็นไปในทางดี มีประโยชน์ต่อผู้เสียภาษี และผู้จัดเก็บภาษี เรียกได้ว่าสมประโยชน์ทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้ เพราะการวางแผนภาษีที่ถูกต้อง คือ การที่ต้องรู้กฎกติกาในการเสียภาษีแต่ละเรื่อง เพื่อให้มีการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ไม่เสี่ยงต่อการถูกจับปรับกันในภายหลัง ซึ่งการกระทำเช่นนี้ ทำให้ผู้เสียภาษีที่เป็นผู้ประกอบการก็สามารถบริหารจัดการต้นทุนของกิจการได้อย่างถูกต้อง ในขณะที่เดียวกันในด้านผู้จัดเก็บภาษีก็จะจัดเก็บได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ไม่เสียเวลาหรือค่าใช้จ่ายในการไปไล่ล่าจับปรับกัน ซึ่งบ่อยครั้งที่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการไปหาข้อยุติกันขึ้นศาล นอกจากจะเสียเงินทองแล้วยังเป็นภาพที่ส่งผลให้ผู้เสียภาษีรายอื่น ที่ไม่เข้าใจ ไม่รู้เรื่อง มองว่า เป็นการหาเรื่องเพื่อจัดเก็บภาษี เพราะถ้าผิดจริงตามข้อกฎหมายก็น่าจะยุติได้โดยง่าย แต่การไปสู้ศาล แปลว่า ไม่ชัดเจน ต้องใช้ดุลยพินิจ จึงต้องให้ศาลตัดสินเพื่อหาข้อยุติ

การวางแผนภาษีที่ถูกต้อง จึงไม่ใช่การหนีภาษี (Tax Evasion) ที่เป็นการกระทำที่ทุจริตผิดกฎหมาย ที่พยายามหลีกเลี่ยงหรือหลบหลีกการเสียภาษี หรือทำทุกอย่างให้เสียภาษีน้อยลงด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง แต่การเลี่ยงการเสียภาษี (Tax Avoidance) ที่ใช้ช่องโหว่ทางกฎหมาย ที่เปิดช่องให้สามารถทำได้ การกระทำเช่นนี้ก็สามารถทำได้ตามกฎหมายที่อนุญาตให้ทำ แต่หากการกระทำนั้นเกินขอบเขตที่กฎหมายอนุญาตก็จะกลายเป็นการหนีภาษีได้เช่นกัน ดังนั้นการวางแผนภาษีกรณีกฎหมายเปิดช่องให้ทำได้ ก็ต้องให้ความระมัดระวังให้อยู่ภายในขอบเขตเท่านั้น ตัวอย่างเช่น *ประมวลรัษฎากร มาตรา 40 วรรคสอง วรรคสาม* ที่ระบุว่า “ผู้อยู่ในประเทศไทยมีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 ในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เนื่องจากหน้าที่งานหรือกิจการที่ทำในต่างประเทศ หรือเนื่องจากทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศ ต้องเสียภาษีเงินได้ตามกฎหมายบัญญัติในส่วนนี้เมื่อนำเงินได้พึงประเมินนั้นเข้ามาในประเทศไทย” “ผู้อยู่ในประเทศไทยชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะ รวมเวลาทั้งหมดถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันในปีภาษีปีใด ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ที่อยู่ในประเทศไทย” กรณีนี้ถ้าอยู่ในประเทศไทยเกินร้อยแปดสิบวัน และนำเงินได้เข้ามาในปีที่เกิดเงินได้ ก็จะต้องเสียภาษีเงินได้ แต่ถ้านำเงินได้เข้ามาในปีถัดไป เช่นนี้ก็จะได้รับยกเว้นเป็นต้น และหากอยู่ในประเทศที่มีอนุสัญญาภาษีซ้อน ก็อาจต้องดูข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

การวางแผนภาษีที่ถูกต้อง ไม่ใช่เพียงแต่รู้กฎกติกาทางภาษีอย่างเดียวนั้น ในการวางแผนภาษี จำเป็นต้องมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางธุรกิจ ต้องรู้เรื่องของบัญชี ต้องรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจด้วย ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายพื้นฐาน หรือกฎหมายเฉพาะประเภทธุรกิจนั้น ๆ ทั้งนี้ เพราะการจะเสียภาษีเงินได้ การเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม การเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ หรืออากรแสตมป์ รวมถึงการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ล้วนแล้วแต่เกิดจากธุรกรรมที่ทำ เอกสารหลักฐานประกอบการทำธุรกรรม ซึ่งเป็นเอกสาร บังบอกรายการที่เกิด นำไปสู่รายการทางบัญชีที่ต้องบันทึกเพื่อการจัดทำเป็นงบการเงินที่เกี่ยวข้อง ในขณะเดียวกันหากไม่มีข้อกำหนดเพิ่มเติมเป็นพิเศษ เอกสารหลักฐานเหล่านั้นก็จะเป็นเอกสารหลักฐาน ในทางภาษีด้วยเช่นกัน สิ่งทีกล่าวมาข้างต้น จะนำไปสู่การวางแผนภาษีที่ถูกต้อง หากผู้วางแผนไม่มีความรู้เพียงพอ ก็อาจนำไปสู่การวางแผนภาษีที่ไม่ถูกต้องได้

จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ในการวางแผนภาษีสิ่งสำคัญที่ต้องรู้ คือ

1. ธุรกิจ กิจกรรม กระบวนการ การทำสัญญา

การรู้ธุรกิจมีความสำคัญ เช่น ธุรกิจผลิตสินค้า ขายสินค้า หรือ บริการ ซึ่งแต่ละธุรกิจจะมีธุรกรรม กิจกรรมที่ทำ รวมถึงกระบวนการทำที่แตกต่างกัน แต่ละกิจกรรม กระบวนการนำมาซึ่งเอกสารหลักฐาน สัญญา ที่จะนำไปสู่การบันทึก และจัดทำบัญชี รวมถึงการจัดการทางภาษีที่เกี่ยวข้องด้วย และแน่นอนว่า ในการทำกิจกรรม กระบวนการแต่ละเรื่อง ต้องจัดให้มีการกำกับดูแลที่ดี มีระบบ การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง รวมถึงการป้องกันทุจริต เพื่อให้ได้ข้อมูล และเอกสารหลักฐานที่ถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้

2. ธุรการบัญชี และการบริหารจัดการด้านบัญชี

การบริหารจัดการด้านบัญชีที่ต้องเป็นไปตามกฎหมายการบัญชีและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การบันทึกข้อมูลทางบัญชีจะได้จากเอกสารหลักฐานที่ได้ มาจากกิจกรรม กระบวนการที่ต้องมีในแต่ละธุรกิจ ซึ่งมีระบบควบคุมที่ถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ เมื่อนำมาจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชี ก็จะไดงบการเงิน ที่ถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ ทันต่อเวลา ใช้ตัดสินใจเพื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจได้ เป็นอย่างดี

3. ฐาษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการ

ในการประกอบธุรกิจ ต้องทำให้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งกฎหมาย พื้นฐานที่ธุรกิจต้องทำตาม เช่น บัญชี ภาษี แรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ฯลฯ หรือกฎหมายเฉพาะสำหรับประเภทธุรกิจ ที่แตกต่างกันไป เช่น กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ โรงแรม ไทรมนาคมน โลจิสติกส์ เป็นต้น การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จะทำให้การทำกิจกรรม กระบวนการ เป็นไปอย่างถูกต้อง ที่สำคัญลดต้นทุน หรือความเสียหาย อันอาจเกิดขึ้น จากการไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติตามไม่ถูกต้อง

P
L
A
N

4. รู้จักการวางแผนกลยุทธ์ทางภาษีที่ถูกต้อง

ภาษีที่สำคัญของธุรกิจ คือ ภาษีตามประมวลรัษฎากร จึงต้องทำความเข้าใจกฎกติกา เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์ บางครั้งต้องเข้าใจอนุสัญญาภาษีซ้อนด้วย เพราะภาษีเหล่านี้จะเกาะติดอยู่กับธุรกรรม กิจกรรม กระบวนการ ที่ธุรกิจต้องทำ ควบคู่ไปกับรายการทางบัญชีที่ต้องการที่รู้กฎกติกาในภาษีแต่ละเรื่อง จะทำให้ปฏิบัติได้ถูกต้อง สามารถมองเห็นความเสี่ยงด้านภาษีตั้งแต่วางแผนกลยุทธ์ จนกระทั่งการนำไปปฏิบัติงาน ทำให้สามารถวางแผนการเสียภาษีได้อย่างถูกต้องจัดสรรสภาพคล่องได้ตามต้องการ โดยเฉพาะได้รู้ถึงต้นทุนทางภาษีที่มีต่อธุรกิจ ซึ่งจะนำมาซึ่งการแข่งขันทางการค้าได้อย่างยั่งยืน

5. รู้ที่จะติดตามการปฏิบัติตามแผนภาษีที่วางไว้

การติดตามความเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย โดยเฉพาะทางด้านภาษีจะทำให้เป็นไปตามแผนกลยุทธ์ที่วางไว้ ไม่ผิดพลาด หากมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงก็สามารถแก้ไขได้ทัน่วงที อีกประการหนึ่ง การติดตามสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ประกาศให้ตามภาวะหรือสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ จะทำให้กิจการได้ใช้สิทธิประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ก็จะเป็นการประหยัดต้นทุนได้ด้วย

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การวางแผนภาษีที่ถูกต้องมีความสำคัญมากที่ต้องรู้ตั้งแต่การวางกลยุทธ์ทางธุรกิจจนถึงการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน ประกอบกับการที่ได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจแล้ว ธุรกิจจะสามารถประสบความสำเร็จในด้านการดำเนินงานที่จะให้ได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ สิ่งสำคัญ คือ นอกจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีแล้ว ต้องมีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการโดยเฉพาะในเรื่องของภาษี ซึ่งจะนำไปสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และเติบโตอย่างยั่งยืนในที่สุด

